

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. &c.
Thema: Amor zelotypus inter conjuges, summum est malum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO SANCTORUM
SIMONIS ET JUDÆ.

CONCIO SECUNDA.

Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Joan. 15. Textus.

Justus amor inter conjuges decet, zelotypus plurimum nocet. Thema.

Amorem, & conjugalem charitatem depinxerunt Veteres in forma infantis, subscribendo: *Crescat, & augetur.* Indicare volebant, sicut infans de anno in annum crescit, & proficit, sic inter conjuges, amor, & charitas conjugalis, semper crescat, & proficiat: hortante Apostolo ad Ephesios cap. 5. *Unusquisque uxorem suam, sicut seipsum diligit: & iterum: Viri diligite uxores vestras.* Hic amor conjugalis Deo est gratus, & acceptus, teste Eccles. cap. 25. *In tribus beneplacitum est Spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo, & hominibus, concordia fratrum, & amor proximorum, & vir & mulier bene sibi consentientes.* At cavendum est, ne hæc charitas, & amor conjugalis excrescat in zelotypiam, quantum enim Deo placet amor justus prodest, tantum nocet zelotypia: quantum amor justus prodest, tantum nocet zelotypia. Similis dici potest zelotypus campanæ, quæ ad omnem motum dat sonum, ita zelotypus, ad levissimam occasionem turbari, commoveri, in querelas effundi solet, ut de his dictum censeas illud Levitici cap. 26. *Dabo pavorem in cordibus eorum, & terribit eos sonitus folii volantis, & ita fugient quasi gladium.* Zelotypus in omnes aliorum gressus assiduo intentus, toridem suspitionum umbras producit, quoties è loco in locum motum advertit, semper

(Pp) 2

semper anxius, turbatus, timore, tremore, ac suspitione inquietam, ac miseram ducit vitam, ut merito de hoc applicare liceat verba Sapientis cap. 17. *Sive spiritus sibilans, aut inter spissos arborum ramos, aviū sonitus suavis, aut ludentium animalium cursus, invisus, deficientes faciebat illos præ timore.* Patres au-
 diamus: *Sapiens vir debet iudicio amare conjugem, non affectu, nil sædus, quàm amare uxorem quasi adulteram; in alieni uxore omnis amor turpis est, in sua, nimius.* S. Hieronymus apud Marchantium in candelabro mystico, tractatu 8. lect. 9. prop. 2. Nervosè scribit S. Chrysostomus hom. 38. in Genesin: *Qui zelotypiã laborant, & bonum pacis amittunt, turbas, & fluctus sibi mutuò excogitant, nullam voluptatem habere possunt, interno bello omnia confundente, multamque ejus amaritudinem irvehente.* Zelotypia, inquit Naxera Comment. in Judices cap. 8. *mixtum semper adfert dolore gaudium, & vestitum anxietate oblectamentum.* Imploratã S. Spiritus gratiã desuper Conceptus pandam.

Patres.

S. Hieronym.

S. Chrysostomus.

Naxera.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Conjugatis prædicit S. Paulus 1. ad Corinth. cap. 7. *Tribulationem carnis habebunt hujusmodi.* Quæ verba vel maxime de zelotypis verificantur, ubi notandum, Apostolum in specie tribulationem non determinare, qualem, inquam, carnis tribulationem habituri sint, an miseriam ac paupertatem, rixas & discordias, an corporis infirmitates, curas animi &c. genericè loquitur: *Tribulationem carnis habebunt hujusmodi,* id est, omnis generis; & paupertatem, & infamiam, rixas & flagra, curas, & infirmitates. Indicat hoc Eccles. cap. 16. *Dolor & luctus est mulier zelotypa.*

CONCEPTUS II.

Num. cap. 5. Deus variã dona & munera dictavit, quibus post lapsum, & peccatum Deum reconciliare valeant, pro zelotypis

typis hoc munus præscribitur: *Si spiritus zelotypia concitaverit virum contra uxorem suam, adducet eam ad Sacerdotem, & offeret oblationem pro illa decimam partem sati farina hordeacea.* Cur farinam hordeaceam offerat? Respondeo; ex farina fit panis, talis nempe, qualis est farina, est farina alba, & delicata, albus, delicatus fit inde panis; est farina nigra, & sordibus mixta, niger & crassus, insipidusque inde panis pinfitur. Panis etiam multiplex est, est panis gaudii, & solatii, estque panis doloris. De pane gaudii & solatii loquitur David Psalmo 104. *Panem de caelo præstitisti eis, omne delectamentum in se habentem.* Loquitur hic idem de pane doloris Psal. 126. *Manducatis panem doloris.* Et Psalmo 79. *Cibabis nos pane lachrymarum.* Non dubito, quin panis gaudii sit ex farina siliginis, ac tritici mundissimi, inde enim fit panis albus, ac delicatus; panis verò doloris, miseriæ, ac lachrymarum fit ex farinâ hordeacea, sic legimus, quod in luctu & pœnitentiâ viventes pane hordeaceo famem sedarint, & Lyranus hic determinatè panem doloris, vocat panem hordeaceum. Hordeaceam ergo farinam Deus iussit offerre zelotypos, ad indicandum: zelotypi comedant panem doloris, luctûs, & miseriæ, & paupertas ac infamia, curæ ac morbi, rixæ, ac flagra vexabunt eos. Cantorum cap. 8. patet ulterius.

CONCEPTUS III.

Fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus amulatio, inquit S. Spiritus Cantorum cap. 8. Æmulatorem, zelotypum, morti comparat, & inferno: cur hoc? Mortem describit Aristoteles, quòd sit omnium terribilium terribilissimum, mors est domus luctûs, doloris, & miseriæ, mors est vitæ privatio: sic zelotypia terribilis est, ac privatio violenta, privat opibus, privat honoribus, privat vitâ; Inferno comparatur: quid est infernus? infernus est locus tormentorum, infernus est locus extremæ paupertatis, continuæ anxietatis, æternæ desperationis; ita zelotypia, res est plena tormentis ac cruciatibus animæ, & corporis, corpus affligit curis, & anxietatibus, animam pusillanimitate, & desperatione.

(Pp) 3

CON-

CONCEPTUS IV.

Isaias cap. 59. se Deum vidisse, inquit, pallio contextum, involutum, quam vestem ac pallium, pallium zeli appellat: *Operis est quasi pallio zeli*. Pallium hoc Benedictus fidelis Fer. 2. Dom. 4. Quadrag. conf. 2. n. 8. asserit fuisse cæruleum, seu coloris aquæ marinæ. Cur quæso vestis zelotypi pallium vocatur? & cur coloris est cærulei? seu similis coloris aquæ marinæ? pallium notum est, quod totum corpus tegat, item, aquam marinam, undique falsam, amaram, insipidam esse. Pallium ergo, & quidem cæruleum, seu coloris aquæ marinæ dicitur vestis zelotypi, ad indicandum: zelotypiam, animam zelotypi totum quantum amaritudinis involvere, omnia ei insipida, falsa, & adversa reddere.

CONCEPTUS V.

Demandat David Principi exercitus sui Joab: *Ponite Uriam ex adverso belli, ubi fortissimum est prælium, & derelinquite eum, ut percussus intereat*. 2. Regum cap. 11. Cur innocentem interfici, & occidi Deus permittit, Uriam offensus est Deus? non est offensus, imò gratis est Uriæ addictus: *In hoc*, inquit Lyranus in citatum caput, (nempè quòd Deus Uriam occidi ordinet) *pium erga Uriam affectum demonstrat*. Quomodo pium? si occidi innocentem ordinar? pius affectus in hoc apparet: Reverlus fuisset Urias, gravidam uxorem conspiciens, utique in zelotypiam, & æmulationem incidisset, hâc obrutus, nonnisi mentis, & animi inquietudines, & amaritudines, angustias, tristitias insolubiles passus fuisset, hinc inquit Lyranus: *Voluit eum Dominus potius mori, quam zelotypiam videre, in hoc pium erga Uriam affectum demonstrans*. Quali zelotypia & æmulatio, amarior, truculentior, horribilior esset ipsa morte, plus hâc affligeret, & cruciaret.

CONCEPTUS VI.

Tiraquellus lege 16. connubii, zelotypiam, *Pestem deterrimam* vocat: Rupertus Abbas, *Venenum* intitulat; cur Pesti, ac

ven-

veneno zelotypia comparatur? Pests, & venenum in corpore humano semel radicatam, vix amplius ex integro potest expelli, manent reliquæ, & malignitates, languores, & debilitates causantes: Ita se res habet cum zelotypiâ, ubi hæc in corde conjugum radices egerit, vix ex integro turbatio illi animi, mentis tristitia, suspicio, temerarium iudicium, extirpari potest, manet aliquis rancor, & exindè repentina ira, ac turbatio. Quod Salomon Prov. 6. insinuat: *Zelus, & furor viri non parcat*, zelum cum furore conjungit Salomon, ex quo furore tragica sæpè facta contingere. Exempla talia benevolus Lector inveniet in R.P. Georgio Stengelio lib. 2. de divinis judiciis cap. 36. num. 5. Item lib. 4. cap. 35. num. 8. De Ludovico Severo, qui Mariam conjugem, Ducis Thuringiæ, Hassiæ, atque Brabantiæ filiam, ob litteras suspecte habitas, crudelissimè occidit. Item de Juliano hospite, qui zelotypus Patrem & Matrem interemit &c.

Hortor ergò conjuges à zelotypiâ, ut peste & veneno sibi caveant, cavebunt autem, si verba Tertulliani, & S. Hieronymi observaverint: *Nocuit multis aspici, nocuit salutare, nocuit nominare suspectum*; inquit Tertullianus. Et S. Hieronymus ep. 2. ad Nepotem habet: *Crebra manuscula, & sudariola, fasciolas, & dulces litteras, sanctus amor non habet.*

Amen.

IN FESTO